

REDACȚIA

Deák Ferencz-u. Nr. 28.

ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria:
 1 an 20 cor.
 6 luni 10 cor.
 3 luni 5 cor.
 1 luna 2 cor.
 De la Duminică pe an 4 cor.
 în România și străinătate pe an
 40 franci.
 Scrierile nu se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 28.

INSERTIUNILE:

de un câr garson: prima dată în
 zi; a doua oară în două; a treia
 oară 8 b. de fiecare publicare.

Adăpt abonamentele, cât și înșur-
 tările sunt a se plăti înainte în Arad.

Subscripționarea pentru oraș și comitate

Scrierile adresate nu se primesc.

maghiară și deputații români.

Când a început să vorbească în ungară Dr. T. Mihali și să anunțe proiectul de adresă al naționalităților, un omotat din șirul coaliției făcea propagandă ca să nu-l asculte, căci «oamenii sunt uneltele lui Tisza»... «Te asigur că stai, și te vei convinge», i-a zis scriitorul acestor șire.

Partidele din coaliție s'au și putut iute convinge, că proiectul de adresă al naționalităților este osânda cea mai aspră și neînțeleasă asupra regimelor zise «liberale». Nu putea să vorbească adică atât de aspru și de sincer despre regimul liberal în sânul coaliției sunt doar foști liberali notorii: Bánffy, Wlassics, Andrassy, etc., până ce Românii, Sârbi și Ungarii nu sunt prin nimic îndemnați să scape isprăvile din trecut ale partidului lor azi de Tisza.

De fapt, nimeni nici n'a combătut cu vigoare sistemul dominant, cum l'au combătut deputații români și slovacii Hodșa. Ziarele partidelor coalizate au putut deci scrie ori și ce despre deputații români în Dieta: că ar fi însă uneltele lui Tisza, și îndrăznit să afirme.

Ceea-ce n'a împedecat însă pe guvernamentul să pună pe naționaliști în socoala opoziției. Ar face coloane întregi dacă reproducem ce a scris presa guvernamentală cu acest prilej despre naționalități, în special despre Români... Intrarea noastră în parlament se poate datori — opoziției (Deputații): dacă opoziția îl lăsa în pace pe Tisza,

el nu era silit să disolve Dieta, și să dea astfel prilej să se aleagă și Români!... Tot opoziția este de vină dacă naționalitățile au prins curaj și s'au îndrăznit să desfidă în Dietă, cu proiect de adresă deosebit, opinia publică maghiară și să atace — idea de stat maghiar! (Ș'aceasta-i adevărat, pe jumătate: dacă opoziția lăsa pe Tisza să pună în vigoare regulamentul căzăcesc, presidentul dela multe ar fi putut opri pe oratorii!)

Spunând adevărul și unora și altora, se înțelege că naționaliștii au fost luați între două focuri. Prin urmare și presa maghiară i-a tratat cu egală dușmănie. Ziarele coaliției înregistrau ceea ce spuneau împotriva liberalilor. Cele liberale aveau cuvântul să fie supărate până și pentru-că opincarii de noi, am îndrăznit să trimitem în Dietă reprezentanți ai dorințelor și durerilor noastre: toți deputații naționaliști s'au ales adică în cercuri unde înainte-vreme se alegeau, fără mare bătaie de cap, cei mai fideli mameluți!

Vorba e că ziarurile maghiare toate au fost silit să ia notă de vorbirile rostite din partea naționalităților și să constate, că Românii, Sârbi și Slovacii n'au fost, nu sunt și nici nu vor fi mulțumiți de sistemul de guvernare șovinist. Așa, că dacă și viitorul guvern vrea să urmeze calea indicată de șovinismul intolerant, pe naționalități le va găsi pururea în față.

Au trebuit, d'asemeni, să recunoască bărbăția și cuminența deputaților români, cari s'au afirmat ca buni oratori și curajoși luptători. O mână de oameni au ținut piept unei majorități covârșitoare.

Singur «Budapesti Hirlap» vine acum, întârziat nu-i vorba, și în numărul său de Duminică încearcă să diminueze valoarea deputaților noștri. Dl Jancsó nu găsește între ei nici orator de frunte, nici bărbat politic de seamă.

Fiind chestie de apreciere la mijloc, nu intenționăm să polemizăm cu susamintitul publicist maghiar.

Mai ales că asupra cauzei care ne face să n'avem parlamentarieni consumați, suntem de acord. D-sa scrie:

«N'au luat parte (naționaliștii pasiviști până acum) în luptele noastre constituționale și astfel așa zicând intenționat s'au lipsit de acea școală practică politică de care politicianul parlamentar are negreșit prealabilă trebuință»...

De acord. Prin intrarea noastră în Dietă, de sigur că luptătorii noștri își vor câștiga și rutina parlamentară necesară.

Mai face ziarul maghiar și comparație: Miletic și Babeș au fost mai zdraveni, mai strașnici decât actualii deputați naționaliști.

N'avem nici un interes să detragem din valoarea înaintașilor noștri. Din contră: regretăm, că din generația actuală nici unul n'a avut norocul să crească în școala naționaliștilor cari p'o vreme au avut un atât de frumos rol în politica țării. Nici Miletic însă nici Babeș nu s'au distins dintr'o singură dată, într'o singură zi, ci ani mulți au luptat până ce s'au impus.

Ear actualii deputați români au o indiscutabilă calitate pentru a se distinge și ei: sunt tineri, un întreg viitor le stă înainte; trecutul lor ne îndreptățește să sperăm că

BRUNO.

După Andersen.

Era odată un bărbat foarte iscusit în ale științei, care scruta puterile naturii. Scrierile lui Kepler, Moleschot, Häckel și a altor scrietori de știință, toate le-a studiat și a ajuns la convingerea aceea, că nu este Dumnezeu, nu este creator și că nu este suflet. Toate le-a redus din o materie vecinică, din protoplasme și din molecule de sine izvorite; numai putere este, încă Dumnezeu ba. — Lucru firesc: de sufletul său și de următoarele — că există — credința nu avea. Omul lui, omul e numai animal mai perfect și un rang mai superior, car natura întregă însă este produsul puterilor fără suflet. Noi numai atâtea trăim — zice — și corpul nostru la timpul morții se descompune în alte materii.

De altfel omul acesta „fără suflet“ față de oamenii avea simțăminte bune și făcea mult bine. Ii plăceau animalele și admira mult natura. În știința și scrierile sale s'a înavușit și nu degeaba de malul mării avea o vilă cu o grădină foarte frumoasă.

Profesorul Bruno — în viața sa pentru a fi fâcăt să silea după vreme, — agonisit-a avuție și stăut nu era fericit. — Din privirea ochilor lui se regăsește o melancolie profundă.

Amicii lui toate le atribuiau la aceea, că tinerii lui soție pe care mult o iubea, în scurt timp se fericita sa căsătorie o perduse atunci când copilul ei al lor împlinea vîrsta de trei ani.

Soția lui — Anghela — a murit de în-fermitate morbo tuberculoza, micul Leo era rămas ei pentru care atâtea teamă avea ca să nu

să inbolnăvească. O engleză îngrija copilul care era acum de șase ani.

Profesorul Bruno ședea pe terasa vilei sale, dinaintea căreia se deschide o priveliște minunată. În mână ținea o carte de a lui Häckel, azi însă nu era în stare să simtă plăcerea ei, pentru-că colo vedea mării, ici jos grădina plină cu trandafiri înfloriți și mirosul plăcut al florilor de lă-măe, toate îl îngândurau aducându-și aminte de „Anghela“.

— Pentru-că a trebuit să mă lase? pentru-că se descompun atomele ei așa de grabă, pentru-că era toată aceea iubire dacă nu avea puterea ca să o rețină pe ea? S'a sfîrșit pentru totdeauna, s'a sfîrșit Anghela mea! Cuvintele ei din urmă erau: „La revedere Bruno“. Așa zicea în credința sa copilărească și pătrunzătoare. Dar mi-a rămas aci Leo pe care am să-l păzesc și pe care voesc a-l crește așa ca să fie din el un bărbat puternic și sănătos.

Îngândurat astfel, aude de cătră grădină cum cineva e cuprins de o tușă. Cine tușește acolo jos? întrebă — chiar așa seamănă ca și când tușia Anghela, — trebuie să mă conving. Ducându-se jos în grădină vede o muere bolnăvicioasă lucrând printre trandafiri, aceasta tușia așa. Profesorul merge cătră dînsa și o întrebă: De când lucrezi în grădina mea? — Azi prima dată — răspunde femeia — grădinarul a fost așa de îndurător de m'a primit pentru lucru mai ușor.

— Ție peste tot nu-ți este permis a lucra — observă Bruno.

— Sunt silită să lucrez cu copilașul meu din ziua eșit.

— Dar nu ai bărbat cine să lucrez în locul tău?

— Bărbatul meu e mort — oftă femeia. A fost pescar și într'o noapte viforoasă s'a răsturnat cu barca și s'a înecat în mare. Trupul lui — laudă lui Dumnezeu l'or aflat și aceasta mă mîngăie, că l'am putut îngropa după datina creștinească.

— Frumoasă mîngăiere — zice profesorul.

— Multă mîngăiere, răspunde femeia. Dumnezeu mă va ajuta ca să-l revăd, pentru-că Toni al meu era un suflet blând. În noaptea viforoasă când a plecat de acasă la pescuit luându-și rămas bun, sărutându-mă așa a zis: Mario să nu te amărești; dacă mi-ăș perde viața-mi vitregă, îți înseamnă următoarele cuvinte: „Christos e viața mea, moartea și tăria mea și unde e Christos, acolo mergem noi și acolo ne vom întâlni!“ Vezi domnul meu credința aceasta e mîngăierea mea! Toni al meu cu multă strîngință citea Biblia.

— Da, dacă ar putea cineva aceasta să o creadă! zice Bruno.

— Dar un domn învățat ca domnia ta nu crezi? întrebă mirându-se femeia.

— Chiar d'aceea nu cred pentru-că sunt învățat. Tu femeia bună rămăi însă pe lângă credința ta; oamenii sărmani au lipsă de credință, — zice profesorul și s'a depărtat.

Femeia clătîndu-și capul, se uită după el și cugeta: câtă bogăție are, de toate câte numai poate omul pofti ear credință nimica!

Sărmanul om!

Lui Bruno i-a venit în minte ultima rugare a Anghelii prin cuvintele: „pe copilul nostru te rog să-l crești creștin bun!“ Și ea avea credință — zice încet.

În ziua următoare domnișoara engleză mergând la profesor, îl sfătuește ca să dispună să se

la fiecare prilej vor căuta să se remarcheze și astfel, cu vremea, pe lângă deplina încredere și admirație a poporului român, vor storce, desigur, și mărturisirea presei maghiare, că sunt luptători de seamă și parlamentari, peste cari nu se poate trece la ordinea zilei.

Vocea străinilor. Drept comentariu la o vorbire a lui Apponyi, *Temps* din 11 Mai scrie în modul următor:

«Când ne uităm la neașteptata mărime a oratorilor săi, zelul și elocința, cu care ei reclamă pentru țara lor folosirea limbii maghiare și sfârșitul dela ceea-ce ei numesc jug austriac, nu ne putem reține a nu ne aduce aminte, că Maghiarii nu-s decât o minoritate în regatul sf. Ștefan, că Românii supuși lor prin caprițiile istoriei încă au dreptul să-și vorbiască limba lor și că Maghiarii sunt în stare să-și opriască; peste tot nu putem uita, că ei, când deputatul croat Iosipovich și-a început discursul în limba maternă, partidul independist i-a acoperit cu sgomoț vocea...

«Dacă Europa manifestă numai puțină simpatie pentru tendințele de independență din Ungaria, contele Apponyi să caute motivele nu în conservatismul opiniei străine, ci în exclusivismul pretențiilor maghiare».

Temps scrie acestea drept răspuns la învinuirea lui Apponyi că «Europai nu-i plac schimbările.

Presa maghiară și „Conservatorul“. În presa maghiară s'a înregistrat cu mult năcaz un articol al ziarului „Conservatorul“, care cuprinde adevăruri crude privitoare la sistemul de guvernare din Ungaria. Îndeosebi „M. Szó“ e supărat rău, că patronii lui sunt arătați în adevărata lor lumină.

Spre nițică lumină...

— Criza. —

Nou *homo-regius*, nume nou, după ce ștergerea palatinatului lăsase oare-care hiatus în constituție: Burián, ministru comun de finanțe vine ca și un nou barometru, ca însemnându-și accidentele atmosferii dela noi să-și poată săbui ceva scăpare din încurcătură.

depărteze femeia cea cu tusa din grădină, nu cumva micul Leo, care avea alipire către dinsa să se infecteze cumva, căci zice — tuberculoza e periculoasă, fiindcă se poate ușor transplanta prin respirație.

Profesorul speriat sare de pe scaun. Mulțumesc domnișoară — zice — bine, că m'ai făcut atent. Așa ceva e foarte periculos! Apoi grăbind în grădină dădu poruncă grădinarului, că femeiei celei cu tuse să-i dea drumul și să-i spună, că dacă va avea lipsă de sprijinul lui să-i scrie, și el totdeauna e gata a-i da mână de ajutor.

La început micul Leo întreba după femeia sârmană, dar mai târziu și el o uita. De asupra copilului sta atârnat portretul mamei sale, pe care dimineața și seara era îndatinat a-l săruta. Pe dosul portretului era scris de către mama sa, ceea-ce el nu știa încă să citească. Tot așa nici Miss nu înțelegea, iar tata lui nici când nu avea timp, ca să-i explice. Însemnarea aceea pe dosul portretului, micul Leo adeseori o netezia cu mânuțele.

Intr'o zi ducea un coșciug către cimiteriu, pe care plângând îl petrecea un copil. În dimineața zilei acesteia profesorul primi o epistoală, din care cetia următoarele:

Stimate D-le profesor!

„Zac pe patul de moarte, până am putut lucra, am lucrat pentru băiatul meu cel mic. Domnul meu! te rog să nu-l lași pe orfanul sârman, grijește să iasă din el creștin bun. — Aci trimit biblia aceasta veche și vă rog să o păstrați pentru copilașul meu, care și așa o citea câte

Ca va avea succes, ori nu întreprinderea nouă, ceea pare, c'a dat-o *Justh Gyula*, președintele camerei, când a zis, că de vorbă cu Burián vor sta bucuroși șefii coaliției opoziționale; nimic nu va putea isprăvi însă Burián, de va cerca să-și abată dela pretenziunile preconizate în adresă.

Dela rezultatele ajunse de Burián va depinde că *Kossuth va fi, ori nu chemat la Viena, eventual pentru a fi încredințat cu formarea unui cabinet*. S'atunci fiu-său va fi ajuns mai sus, decât tatăsău, care a fost numai ministru de finanțe! Fără comentariu!

PUTEREA OVREILOR.

Ca să se vadă puterea Ovreilor în Ungaria, dăm mai la vale pe bogătanii din comitatul Maramureș: însemnăm, că am dat numai numele celor dintâi viriliști. Sunt însă și alții, afară de aceștia.

Eată această mult vorbitoare listă:

Fesztinger Juda, Stréter Salamon, Káhám Náthán Sámuel, Pikkél Jakób, Rubel Eizil, Steinmetz Sztrul Majer, Rapaport Gedajle, Steinmetz Marku Léb, Tendler Chaim, Rosenthal Sztrul, Halpert Náthán, Czeichner Ábis, Fux Chaim, Káhám Ezechiel, Káhám Ezechiel, Káhám Jüdel, Zelmánovics Nuchem, Groedel Armin, Jankelovics Mayer, Volf Jankel, Heifermann Szánye, Steinmetz Jerichem, Verczberger Chaim, Káhám Izrael, Dávidovics Moskó Léba, Czipszer Froim, Fried Jechil.

DIN ROMANIA.

Statuia Alexandri. La solemnitatea desvălirii statuii lui Vasile Alexandri, ce se va face în luna Maiu la Iași, vor lua parte delegații din toate orașele țării.

De asemenea vor lua parte delegații din Basarabia, Bucovina și Transilvania.

Expoziție. După-cum am anunțat, Expoziția națională, care se organizează pentru anul viitor în București și în vederea căreia se fac mari pregătiri, va avea ca principal obiect serbarea comemorării a 1800 de ani dela instalarea în Dacia de către împăratul Traian, a coloniștilor romani. Aceasta comemorare va corespunde Expoziției și serbărilor milenare care au avut loc în Ungaria.

Congresul Băncilor populare. La Casa centrală a băncilor populare rom. se fac mari pregătiri

în vederea congresului ce se va ține în București în zilele de 19—21 Maiu.

Congresul din anul acesta promite să fie cu mult mai interesant și mai animat ca până acum dat fiind importanța chestiunilor ce vor intra dezbateri precum și numărul cel mare de congresiști ce vor veni din toate unghiurile țării.

Chestiunile principale ce se vor discuta vor fi privitoare la progresul realizat de către băncile populare: chestiunea asociațiilor lor pentru producerea și vânzarea produselor comune și chestiunea arendării moșiilor în comun. Afară de acestea, vor mai fi în lucrările peștii, discuții libere, asupra a tot ce privește activitatea băncilor populare și rezolvarea diferitelor probleme economice de care depinde buna stare a sâtenilor.

La aceste discuțiuni ori-cine va avea să ia cuvântul.

Casa centrală a îngrijit din vreme ca congresiștii să aibă o reducere de 50 la sută pe cheltuieli ferate și să aibă o bună găzduire pentru toată durata congresului.

Criza dualismului.*)

De
RUDOLF SPRINGER.

(Urmare).

Din acest conex rezultă însă ceva contrazictor: fiecare parte e o unitate economică aparte care lipsă de o regulare separată a producției și totuși toate la oaltă au lipsă de unitatea muncii și dreptului de comunicație. Această ultimă unitate — ca toți factorii sociali — nu-și poate afla iarăși nici o altă expresie decât în o unitară forță publică, care să o stăpânească. Nici o parte poate fi de tot independentă politiceste.

Noi știm deja, că dualismul dă numai fals răspuns la o corectă întrebare, el poate să fie greșit! Ea nu sună, cum și dacă sunt de împreună, ci economiceste ar fi, de cum pot să fie una iuridice și politiceste membrii, cari de fapt în unele lucruri sunt unitari. Orice om prevăzător alți etnicește, cit și economiceste nu poate vorbi de dualism. Să se decidă, fără a mă adaoga, următoarea problemă: Pot fi state de tot separate Cisleithania și Transleithania?

Atunci răspunsul iute dat va fi: Cisleithania e așezată ca o paranteză în jurul Ungariei, încunjurată jur-împrejur Transleithania nu poate fi stat, dar nici paranteza nu poate fi nici o altă expresie.

* Din cauza aglomerării de material, care aștepta amănare, numai acum putem continua lucrul studiu.

odată. Acum bunul meu domn rămâi cu Dumnezeu aici pe pământ, la revedere în ceea lume, unde eu și bărbatul cândva îți vom fi recunoscători“.

E curios, zice Bruno, — sârmana Marie chiar aceea rugare mi-o adresează ca și odinioară Angeliei. Iată dar acum pe doi înși trebuie să-i crească creștinii buni: pe Leo al meu și pe sârmanul copil orfan. Deschide biblia și pe foaia dintâi află cuvintele apostolului Pavel: „... credința este adevărul celor sperate, învederarea lucrurilor celor nevăzute“.

Involuntar se cutremură. Propoziția aceasta nu e ușor a o deslega — zice — așa se vede Pavel era filozof șiret.

Sunt de invidiat acei ce cred în adevărurile acestea.

Profesorul l'a luat sub îngrijire părintească pe micul copil orfan. L'a încredințat unui preot spre instruire și totodată a depus pe seama lui o sumă însemnată la sedria orfanală, din care putea să-și și rămână un mic capital. Prin aceasta voia Bruno a scăpa de toată responsabilitatea și de a-și implini promisiunea dată sârmanei mueri.

Intr'o seară ședea afară pe terasă; luna umplea cu lumina ei oglinda mării; se aude glasul mării; să aude glasul vesel al filomelei. Toate erau minunate.

Bruno suspina.

Totuși să fie dar o înțelepciune creatoare, care o numesc Dumnezeu, sau o particică una dintr'alta izvoarește? — Dar prin ce putere? Și iarăși i-au dat de cuget cuvintele: „... credința este adevărul celor sperate“. Da, însă eu nu sperz nimic, chiar pentru aceia imi lipsește toată ade-

verirea! — „Învederarea lucrurilor celor nevăzute“. Chiar aceasta e eroarea mea, eu în lucrurile nevăzute nu pot să cred. Însă nici atomii și nici puterile nu le văd, în cari cred! O Angelie! dacă nu te rupeau dela mine, doară tu mă poți face să cred. Și în momentul acesta îți aduc aminte, că de cu amar plângea odată Angelie când a declarat înaintea ei, că el nu știe să poată crede.

În preocuparea lui, Miss îl întâmpină și îl bind în lăuntru cu strigarea: Domnule proște grăbește, micul Leo se înecă. Are disterie. Bruno grăbi la patul fiului său. Micul Leo zăcea și se sbătea după aer. Vin medicii, toate le-a beză, dar înzădar! Bolnavul în mijlocul camerei mai mari chinuri de moarte să întinde cu mâna după portretul mamei sale, pe care îl sărută apoi sufletul lui nevinovat îl părăsi trupul.

Bruno oftează: Dumnezeule, dacă ești, spune-mi! Nu lua dela mine tot ce am, ce-mi este scump!

După ce căzu chipul Angeliei din camera copilului, Bruno observa pe dosul lui cuvintele: „... credința este adevărul celor sperate, învederarea lucrurilor celor nevăzute“.

Iarăși aceasta propoziție! — Bruno stă cremenit, numai pe un moment. Apoi — cuprins de mânie — se tulbură. Acum să cred, acum să cred, așa numitul Dumnezeu mi-a luat tot ce am avut. Și iarăși să schimbă atins de o așa simțire, totuși trebuie să fie o putere, care e mai puternică decât toate.

Se aruncă pe trupul copilului său — și așa strigă:

Locuitorii Galiei au interes etnic să aparțin monarhiei. Pentru Poloni împărțirea Austriei e decât continuarea logică și învecinicirea politică a împărțirii Poloniei, stăruința și puterea Austria-ungariei speranță și posibilitate pentru o viitoare, or chiar pentru ernarea națiunii lor. Ei în relații vitale față de monarhie, față de o Cis-leithania neputincioasă n'au însă nici unul. Pentru Slavii sudici e monarhia o casă încăpătoare, care ei locuiesc un destul de comod tract, pentru ei e monarhia toată speranța. În însă Cis-Trans nu numai că e nimic pentru ei, ci un sistem vecinic de a fi politice împărțiți în patru. Ei puțin clar, însă nu mai puțin sigur se poate să Cehilor și Nemților, că pentru ei monarhia e un atelier și loc de refugiu, un stat Cis-leithania însă ar fi un cort rupt în două și un atelier de strlăcit, fără nici o valoare temeinică. Monarhia are înțeles numai ca întreg și pentru toți și pierde ori ce înțeles ca o jumătate dublă, afară doar nu pentru burghezia maghiară.

Ceea-ce etnicește are valoare, nu mai puțin economică: Industria țărilor din Sudeții unele, ce provăd întreaga monarhie, are te-tele și înțeles, ajunge însă prea lăzriu pe piața de comerț, fiindcă vine de prea departe și ca cantitate și calitate rămâne îndărăpt. În sine nu poate să învingă nici când Sudeții o Belgie, nu e situată decât la mare vis-à-vis de Londra, între Franța și Germania, poate rămânea Belgia Austriei, de Austrie întinde pân' la Orșova. Grăni unguere ar putea domina piețele europene, dacă granița va să a Ungariei ar fi la Bregenz și Bodenbach — ce favor nespun! — dar peste două granițe naturale, peste cea dela Pojon și Bodenbach sare numai cu însemnate încărcături.

Cine însă crede, că fără unitate politică s'ar putea lega părțile acestea prin tractate comerciale, acesta nu cunoaște de loc legătura strinsă între politică și economie: de escluzi unitatea organică politică, atunci vor avea expresie politică și parlamentară numai părți eterogene. Și după cum mai multe ginte, cari de istorie sunt nemite spre unitate când neconțin prin războaie inevitabile spre hegemonia, până-ce biruința uneia aduce celorlalte pace, după-cum în viața popoarelor chiar contactul în luptă, învingerea reciprocă se face prin lupte, așisderea și separare politică, când economică chiar formează un întreg, nu poate avea alta urmire, decât război ramal la subjugarea politică. În prima această nu există înamăgire: separare și învinsă, război și pace nu pot fi, decât atât politică este cât și economică în același timp.

Să lăsăm însă la o parte acestea. Nu e o adevărată utopie, ca acum în epoca teritoriilor mari închise din punct de vedere comercial, când nu numai fiecă stat, unde chiar întreagă Europa

centrală va trebui să fie o unitate, în această epocă e adevărată utopie a dărăburi un teritoriu comercial odată dat autarhie, și devenit ca atare prin forța maioră a împrejurărilor și aceasta numai fiind-că o a cincina parte a locuitorilor ei (Maghiarii), minoritatea studenților și studenților cu ceva moșii o vreau? Unde simțul pentru realitate? (Va urma).

Justiție.

Procesul Șepreușenilor.

— Raport special. —

Arad, 15 Maiu 1905.

Amănuntele înfricoșatului măcel dela 7 Maiu 1903 în tot tragicul lor au fost desfășurate ieri în sala tribunalului. Și s'a putut constata din mărturisirile unanime că oamenii pacnici, treji, nearmați, cu mâinile goale mers'au să-și exercite un drept constituțional al lor și au fost primiți aici de gendarmii înarmați, cari fără multe scrupuli, pușcat-au în ei ca în câni. Așa mărturisesc cu toții.

Ceva grozav!

Patru-zece și-cinci de nefericiți stau pe banca acuzaților. Stau uimiți și buimăciți că ce mai are cineva cu dînșii, după-ce tot ei au fost omorâți și schilăviți. Uneori, povestind jalnica poveste, îi năpădesc lacrimile și întrebați că de ce au fost împușcați în nedumerirea lor zic: *«d'apoi bagseama fiindcă n'am ținut cu domni»*.

Unii se întrebă — *«d'apoi n-or fi pedepsiți jandarmii și dl fibirău»* care a făcut asta?

O, sărmani oameni! Apărați-vă pe voi cât de bine, de asta e acum nevoie, nu de altceva.

Celelalte, — lăsați-le în judecata celui de sus.

Pertractarea se începe la 9^{1/2}.

Președinte: *Fábián Lajos*.

Juzi votanți: *Köller János* și *Ribiczey Ferencz*.

Notar: *Dr. Nyistor Sándor*.

Procuror: *Dr. Meszlényi*.

Angelița, dacă mai trăești, fie-ți milă de mine! Cu conștiința perdută îl ațără adormit lângă cadavrul copilului său — lovit de apoplexie...

Dincolo de mormânt în lumea sufletelor re-veni la cunoștința de sine. Ce au fost aceasta? Fără mișcare se vede pe sine înaintea patului copilului său culcat; copilășul fără viață, rece; se vede oameni și pe amândoi îi pun pe catafale. Aceasta e dar moartea? se întreabă pe sine, aceasta nu e moarte! Atunci trebuie să trăiască și Angelița și Leo! Sau doară sunt nebun? Nu, eu trăiesc; acolo zace trupul meu și a lui Leo lângă mine.

— Aci tată, aci! se aude glasul lui Leo; vino lângă mama, și un îngerași — Leo sta dinaintea lui.

Bruno îl luă de mână și iată știau să umble — ba ca și cum s'ar legăna prin aer, și în așa mare ajung până la poarta unui parc. O ce fericire!

Observă acolo pe Angelița și pe sărmana Marie cu Toni ei dimpreună. Plin de bucurie și beat de fericire cade în genunchi Bruno și zice ea: „Atotputernice Dumnezeu, iartă mie, sărmanulul verme pământesc“. Acuma se convinsă că „credința e adevărul celor sperate“, pentru-că aci fu nevoit a crede în Dumnezeu, de și nu l'a văzut.

Învierea ta și viața ta, te învață pe tine să crezi în aceea, că cine e „învierea și viața“ — este Angelița, și învingerea e a iubirei, pentru-că Dumnezeu e iubirea cea večnică, care cunoaște călăriile și modalitatea prin care pe cel rătăciți îndreaptă la sine.

Bruno pentru anterioara lui luptă internă contra Dumnezeirei, de și se simțea ca renăscut, totuși sufletește era zdrobit.

— Oare ierta-mi va mie? — întrebă pe Angelița.

— Pe Dumnezeu necredința oamenilor nu l'atinge, — răspunde ea. El există din vecii vecilor!

Șepreuș.

Trad. de: *Iosif Vuculescu*.

H A Z

— Mămițo, de ce părul tău e așa de că-runt?

— Pentru-că ești rea și mă superi.

— Dacă e așa, tu ai fost de sigur mai rea decât mine, pentru că bunicuța are părul alb de tot

Un tată milionar cătră fiul său:

— Ia sperie-mă, băete, nu vezi că sughiți!

— Tată, dă-mi o mie de franci!

— Mulțumesc, mi-a trecut!

Bărbat prea sincer.

Ea. — Ți-aduci aminte Nicule, când eram logodiți? Imi luați mâinile și mi-le țineați îndelung într'ale tale, spunându-mi vorbele cele mai suave. Ce poetic erai!

El. — Ei, nu, drăguță. Recurgeam la mijlocul acela ca să te împedec să nu mai cânti la piano.

Apărători: *Dr. Stefan C. Pop* și *Dr. Cornel Iancu*.

Președintele: Deschid pertractarea. Să între acuzații. (Patruzece și cinci țărani din Șepreuș intra în sală și s'asează pe două lungi bănci)

Apărătorul *Dr. Pop*: Onorat tribunal regesc! Precum reese din acte, peste 150 de persoane, parte ca acuzați, parte ca martori sunt aduși în procesul acesta. Chiar ieri, ziua întâiu, a trebuit să fac trista experiență că acuzații sunt aproape toți săraci lipiți pământului. Chiar încvartirarea lor on. tribunal a fost cu neputință. Am umblat eu ei să întrevin pe la un birt ori altul și nicăiri n'au fost primiți. N'au alt scut decât cerul liber. Și mai rău stau cu mănecarea. Dacă li-se găta pâinea din traistă este imposibil să stea aici.

Dar abstrăgând dela acestea, sunt multe motive foarte importante, cari fac absolut necesară ținerea pertractării la fața locului. Un punct și poate cel mai principial al acuzei susține că acuzații au prins de puștile geandarmilor, de baionetă, se poate însă dovedi că geandarmii au stat așa, încât mulțimea nici n'a putut ajunge la baioneta lor. Sunt și alte momente hotăritoare cari exact numai conziderind situația topografică, pot fi lămurite. Drept aceea, fac propunerea on. tribunal, să binevoiți a sista pertractarea de azi și a orîndui alta, la fața locului.

Procurorul, respinge propunerea și cere să se fie acuma pertractarea.

(Tribunalul se retrage).

Dup'un sfert de ceas, apare în sală și președintele enunță c'a respins propunerea apărătorului *Dr. Pop*, zicând că dacă în decursul dezbaterii se va ivi necesitatea, se va amâna la urmă, pe de altă parte — zice — că în Șepreuș nu este sală așa mare unde să se poată ținea pertractarea cu atâția acuzați.

Apărătorul *Dr. Pop*: Nu primesc răspundere on. tribunal, dacă acuzații vor fugi dela pertractare alungați fiind de foame. Eu nu mă pot îngriji de susținerea lor înșăș; apărarea li-o facem în cinste.

Notarul citește apelul nominal al acuzaților.

Toți răspund: „Aci-s!“ Ajunge la numele

— Henț Todor!

A murit domnule, strigă acuzații în cor. Așa se parentează Todor Henț.

Președintele le ia apoi naționalul.

— *Iosif Matea*.

— Aci-s!

— Când te-ai născut?

— În 1865.

— Unde?..

— În Șepreuș.

— De ce lege ești?

— De legea românească.

— Ești căsătorit.

— Căsătorit?

— Câți copii ai?

— Patru.

— Ai avere?

— Am.

— Cât plătește?

— Cam 4000 cor.

— Fost-ai pedepsit?

— N-am fost.

Korponay József.

Născut 1866 în Șepreuș.

Reformat.

Căsătorit, tată a 3 copii.

A fost soldat, n'a fost pedepsit.

Iosif Velici, născut în 1867, de legea românească, căsătorit tată a două copii, are avere în valoare de 150 cor.; a fost soldat.

— Fosta-i pedepsit? — întrebă președintele.

— Fost.

Pentru ce?

— A perit dela o muere niște grâu, apoi am picat eu în potcă.

— Cât ai stat închis?

— Un an și nouă luni.

Simion Incicău, născut în 1863, căsătorit n-are avere, n-a fost soldat, n-a fost pedepsit.

Petru Incicău, născut în 1860, căsătorit, tată a 3 copii, are avere în valoare de 200 cor. a fost soldat, n-a fost pedepsit.

Mihai Raț, născut în 1859 în Tâmașda, căsătorit, tată a 1 copil, are avere de 100 cor. fost soldat, n'a fost pedepsit.

Iosif Matea preje, născut în 1864 în Sepreuş, căsătorit, tată a 3 copii, are avere de 2000 cor. fost soldat; n-a fost pedepsit.

Pavel Cadaralui Ilie, născut în 1859 în Sepreuş, căsătorit, are avere de 500 cor. fost soldat, n'are avere.

Petru Toma, născut în 1840 în Sepreuş; căsătorit, tată a 3 copii, are avere de 3000 cor.

— Fost-ai pedepsit?

— Fost

— Pentru ce?

— Pentru o vorbă, ce-am zis către unul c-a jurat „hamiş“.

— Cât ai stat închis?

Două zile.

George Marta, născut în 1870 în Sepreuş, căsătorit, are avere de 500 cor. n-a fost pedepsit.

Simion Rus, născut în 1878 în Sepreuş, căsătorit, are avere de 400 cor.

Simion Velici, născut în 1881 în Sepreuş, căsătorit, are avere de 200 cor.

Zsengelér Gergely (ungur) născut în 1850 în Czegléd, așezat în Sepreuş, faur, reformat, are avere de 2000 cor.

George Sturdza, născut în 1858, în Sepreuş, învățator căsătorit, tată a 3 copii, n-are avere.

George Selagean, născut în 1879 în Sepreuş, căsătorit are avere de 120 cor.

Simeon Henț, născut în 1878 în Sepreuş, căsătorit, are avere de 200 cor.

Simeon Matea, născut în 1868 în Sepreuş, are avere de 600 cor.

Giorgie Ciunea, născut în 1871 în Sepreuş, n-are avere.

Iosif Stana, născut în 1879, în Sepreuş, căsătorit, n-are avere.

Simeon Pavel, născut în 1868, căsătorit, n-are avere.

Teodor Stana, născut în 1867, căsătorit, are avere de 800 cor.

Iosa Perv, născut în 1871, căsătorit, n-are avere.

Sechereșan, născut în 1866, căsătorit, n-are avere.

F.orea Suci, născut în 1858, căsătorit, are avere de 400 cor.

Ioan Velici a horfului, născut în 1875, căsătorit, are avere de 300 cor.

Mihai Stana, născut în 1874, căsătorit, are avere de 200 cor.

Mihai Rus, născut în 1873, căsătorit, are avere de 200 cor.

Petru Pîrv, născut în 1849, căsătorit, are avere de 200 cor.

Petru Rus alui Filip, născut în 1869, căsătorit, avere n-are.

Mihai Suci, născut în 1856 căsătorit, are avere de 500 cor.

Gavrilă Sekeres, născut în 1868, căsătorit, n-are avere.

Ioan Horga a Lupului, născut în 1866, căsătorit, are avere de 1500 cor.

Simion Nistor, născut în 1862, căsătorit, are avere de 200 cor.

Pasc Incicău, născ. în 1866, căsătorit, are avere de 150 cor.

Todor Matea, născ. în 1875, căsătorit, are avere de 600 cor.

Ion Velici alui Mihai, născ. în 1865, căsătorit, are avere de 400 cor.

Ion Stana alui Simion, născ. în 1865, căsătorit, are avere de 400 cor.

Ilie Incicău, născ. în 1861, căsătorit, are avere de 600 cor.

Mihai Stana alui Ilie, născ. în 1874, căsătorit, are avere de 400 cor.

Petru Perv alui Todor, născ. în 1878, căsătorit, n-are avere.

George Perv, născ. în 1870, căsătorit, are avere de 200 cor.

Mihai Ban, născ. în 1821, căsătorit, are avere de 1000 cor.

Notarul dă cetire actului de acuză. În actul de acuză se susține că la alegerea de jude întâiu din 7 Mai 1903, poporul și în special acuzații au luat atitudine amenințătoare față de autoritățile ce conduceau actul alegerii, voind cu forța să impună pe candidatul lor Iosif Matea, s'auziau strigăte:

»nu lăsăm să învingă partida cealaltă«,
»mai bine moarte ne trebuie, decât Pârv Flore«,

»jos cu domni, jos cu jandarmii, jos cu birău«,

»trebuie să spargem casa satului, să scoatem pe domni de acolo și să punem pe Matea de birău«.

S-arată, c'apoi au fost atacați alegătorii lui Pârv, c-au prins baionetele jandarmilor voind să pătrundă în sală și după ce nici la repeșite somări n-au cedat, ci au luat atitudine tot mai amenințătoare jandarmii au folosit arma.

Se începe ascultarea acuzaților.

Acuzații sunt scoși din sală și apar rând pe rând, făcându-li-se interogatorul.

Primul e Iosif Matea, însus fostul candidat al acuzaților. Istorisește pe lung întâmplarea, cum fibirăul Csukay a ieșit în coridor și a vestit că el e ales cu 3 voturi, la ce poporul l-a luat pe umeri și a strigat »Să trăiească«. Atunci un domn cu numele Rozvány a zis că mai putem vota, mai are el voturi în buzunar. Nu peste mult a ieșit pe urmă fibirăul afară și a vestit că nu Matea ci Pârv Florea e birău. Atunci poporul a strigat »Nu ne trebuie« și fără a se prinde cineva de arma jandarmilor, aceștia au slobozit puștile.

Poporul a fugit atunci în toate părțile. Urmează vre-o 11 înși, cari fasionază aproape la fel.

Fiind ora 12¹/₄ se suspendează pertractarea pe 3 ore dup'ameaz.

Pertractarea de dup'ameaz.

Se continuă ascultarea acuzaților. Fasiunile lor consună aproape întru toate cu a celor de dimineață.

Vine la rând Mihai Suci, un om bătrân de 64 ani, care a fost bărbat de încredere la actul alegerii și și-a pierdut la măcelul acela feciorul și două nepoți. E sfâșietor cum istorisește bătrânul. Zice că numai după ce i-a ieșit feciorul de pe coridor, unde a fost străpuns cu baioneta, și a căzut în drum, a știut că băiatu-i e mort. (Bătrânul lăcrimează). El s'a dus, trimis de fibirău, s'aducă două văduve la vot, dar jandarmul l-a oprit cu baioneta și l-a împuns în picior. Atunci feciorul lui a strigat: »Ce vreți

cu tata meu!«. Jandarmul pe urmă drept răspuns l-a străpuns cu sulița. Îndată după asta au urmat pușcaturile.

Bătrânul de 84 ani Mihai Ban alui Simion mărturisește aserminia emoționator.

Președintele îi spune că jandarmul a mărturisit, că s'a împotrivit jandarmilor, li-a prins baioneta etc.

— D-apoi vedeți d'voastră, cinstita lege, ce harnic sunt eu de a mă împotrivi. *Măciună, d-nilor! Au pușcat în noi ca în cântă*

Simion Henț de 33 ani, a căpatat 3 plumbi în coastă și în mâna dreaptă.

Președintele: De ce-au împușcat jandarmii?

— D-apoi bagseama fiindcă n-am putut cu domni.

Hoaga Ion la întrebarea președintelui de ce-au împușcat jandarmii, răspunde sugestiv:

— Vreau să ne bage cu sula în gât.

Simion Matea e întrebă de președinte că auzit-a când jandarmii au provocat poporul să iase din curte?

— N'am auzit. Eu vorbă românească dela jandarmi n'am auzit, ungurește pricep.

Învățătorul *George Sturdza*.

Procurorul Meszlényi cere ca să fasioneze ungurește.

Sturdza (ung.) Știu ungurește, dar mă bine mă pot exprima în limba mamei mele și având dreptul, voi vorbi românește.

Conglăsuiește și fasiunea lui cu toate celelalte.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 16 Mai 1903

— Sfântul sinod al României a fost convocat în sesiune ordinară pe ziua de 1/14 Mai a.c.

— Statua lui Alexandri. Inaugurarea statuei ridicată pe piața din Iași în memoria celebrului poet național Vas. Alexandri a fost fixată definitiv pe 22 Mai.

Se vor aranja sărbări populare, cari vor dura trei zile. Direcția căilor ferate române a acordat reducere de 50 percente.

Discursul inaugural îl va ține profesor universitar *Rășcanu*.

— Alegere de notar. În frunțașă comunei Cinteiu în locul mult regretatului St. Ciorogari a fost ales notar comunal dl I. Guț.

— Știri îmbucurătoare. Din toate părțile sosesc știri bune privitoare la starea câmpului și dealurilor. Ploile din urmă au dat viață s'au îndreptat toate sămănăturile; viște stau bine ear poame d'asemeni se vor fi multe.

— Inmormântarea lui Strobach. Se scrie din Viena, că Sâmbătă cu mare pompă s'a înmormântat subprimarul Strobach Prohodul Pa săvârșit episcopul *Marschall* mare asistență. La mormânt a vorbit *Lueger* mareșalul Austriei inferioare.

— Advocat nou. Dl Dr. Ioan Vescan (cunoscut, că și-a deschis cancelaria advocației în Teaka, (Teke).

— Din Vădas primim știrea că poporul d'acolo e foarte nemulțumit din cauza că la alegerea antistief comunale fibirăul n'a candidat cine a vrut poporul. Satul întreg ar fi voit să primar pe Todor Achim, dar acesta n'a fost candidat. S'a făcut protest la vice-comitele.

Numai atunci ne îmbrăcăm ieftine și bine, o o o IN PROVINCIE se TRIMET MUSTRE o o o
dacă materia pentru haine bărbătești o cumpărăm din magazinul de postavuri KIZ materie
pentru un costum întreg din postav de lână curată, negru și colorat fl. 6—30. 504
LEICHER și FLEISCHER.
o o o ARAD, Szabad-ágtér 17 — PÉCS, Király u 1 o o o

— **Un nou op al Carmen Sylva.** Din București se scrie, că în curând va apare un nou volum în prosă sub titlul „Efemeride“ scris de poetă Carmen Sylva. Acest prim volum, care face parte dintr'un op mai mare, este un fel de ziar, în care regina Elisabeta și-a descris impresiile zilnice.

— **Ploae artificiale.** Se zice, că în Japonia s-a realizat o idee bizară.

În districtul Fucushima — dacă o depeșă din Tokio merită a fi crezută — s'a făcut prima experiență cu o mașină, ce produce nori și ploae artificiale prin niște curenți electrici lansați în aer.

Experiența — se pare — ar fi fost fericită, și locuitorii a doua zi au avut deja ploae.

— **Inaugurarea unui muzeu garibaldian.** S-a făcut cu mare solemnitate, la Mentana, inaugurarea „Muzeului Garibaldian“, care conține numeroase suveniruri de la Garibaldi și s'a desvelit monumentul ridicat în amintirea italianilor și francezilor morți în bătălia de la Mentana.

Au asistat la solemnitate autoritățile și un număr de delegații franceze și italiene.

— **Denunțianți perversi** trebuie să găzduiește ziarul „M. Szó“. Ș'anume — spre rușinea numelui românesc — denunțianți de oriunde români. Nu se întâmplă adică în viața noastră națională ori culturală nici un lucru, fără denunțianții să nu-l întortocheze și să nu-l prezinte opiniei publice maghiare ca agitație ori răzvrătire.

Așa și acum, că elevele școlii civile de la Sibiu au fost prin România.

„M. Szó“ denunță această școală ca pe un foc de — agitație... Gîngășele odrasle au ieșit pe la Curtea de Argeș, București și Sinaia, și li-a primit M. Sa Regele și duioasa poetă Carmen Sylva. Se înțelege: au fost cu ele primite pretutindeni, la despărțire s'a cântat. Toate acestea scribit de la „M. Szó“ fac caz de.

Are însă Ungurul un proverb despre ceea ce nu se aude în rai!

Acel proverb se poate aplica și aici.

— **Prințul Alexandru Sulkovsky a murit.** Prințul Sulkovsky Sándor, ruda de aproape a prințului Sulkovsky Jozsef, marele moșier al Păncota, a murit în San-Remo.

— **Judecătoria perpetuă de incompatibilitate** între deputații, dintre cari din vreme în vreme după trebuință se compune juriul de incompatibilitate, aflăm și pe deputatul nostru Dr. Suciu.

— **Moartea contelui Andrassy Tivadar.** Înainte de amiază a fost pus în cripta familială din Toketerebes sicriul lui Andrassy Tivadar: fratele contelui Andrassy Gyula, mort alături.

— **Necrolog.** Cu regret aflăm, că moartea s-a petrecut din sinul nostru pe un prieten și cunoscut simpatic Silviu Pop, vice-notar la tribunalul din loc. A răposat ieri în Giulița; mâine va fi înmormântarea. Fie-i țărina ușoară!

— **Admiral omorît.** Mozimov, admiral rus a fost împușcat de lacheul său. Acesta era adevăratul obraz al unei societăți nihiliste.

— **Un milion pierdut în cărți.** O telegramă ne, că în casina națională Justh Béla a pierdut în cărți o sumă uriașă: 720.000 coroane.

— **Teribilă explozie în Viena.** Târziu seara a sosit telegrama, că în fabrica chertă a firmei Korbliih în Viena a explodat un magazin plin cu articole explozibile. Un edificiu fabricii a fost nimicit. Cinci oameni și opt de inși au fost grav răniți, iar dintre răniți doi s'au murit.

Explosia a produs mare agitație. Și reșterea s'a interesat de amănuntele exploziei. Statutulor răniților e gravă.

— **Invitare.** Reuniunea română de cetire, organizată din Sasca-Montană invită cu toată căldura la concertul împreună cu joc, carele se va da în Sala Sămbătă în 7/20 Mai 1905, în sa'a dlui Anger din Anina. Prețul de intrare de pernoctare: loc I cor. 60 bani, loc II 1 cor. 20 bani; loc III de stat 80 bani 89 bani (fileri). În pauză vor juca „Călușierul“ și „Bătuta“ și se vor da câștiguri din partea unor școlari câteva poezii. Începutul la 8 și jum. oare seara. Veniți corat e destinat pentru scopuri filantropice.

— **Ioana d'Arc, italiancă!** Un învățat de la Roma scrie că Ioana d'Arc e născută în Franța,

dar din părinți italieni, cari făceau parte din istorica familie Ghisleri din Bologna.

Tatăl, unul din șefii orașului Bologna, luptă contra dominației lui Bentivoglio. Invins emigră în Franța și se stabilește în Lorena. Aici se naște Ioana și doi băieți. Un strămoș, Michele Ghisleri devine papa Piu al V-lea.

În catedrala San-Petronio din Bologna s'a descoperit de curând o frescă reprezentând un turn din evul mediu, și alături, o tinără războinică cu părul blond, ținând în mână un steag. Această războinică nu este alta de cât Ioana d'Arc.

— **Jidan curajos.** În lupta dela Port-Arthur un soldat își perduse mâna stînga. I-s'a vindecat repede. A scris apoi o rugare către comandament în care zice că mâna dreaptă i-a rămas, să-l dea dar sabie și revolver în mână că cu acestea vrea să lupte mai departe. Comandantul l'a distins pentru aceasta și deoarece soldatul de rând nu poate să intre în foc fără de pușca, l'a făcut ofițer. E de mirat acest lucru pentru că soldatul e jidan și e știut că jidanii sînt prizonieri rău în Rusia.

— **Tragediana Duse s'a otrăvit.** Din Bruxelles se telegrafează, că celebra tragediană Eleonora Duse a luat din greșală otravă. Intervenind imediat mai mulți medici Eleonora Duse a fost salvată din pericolul morții.

— **George Ember,** profesor la preparandia din Oradea și scriitor didactic maghiar, a murit în etate de 60 ani. El a tradus împreună cu Iulian Grozescu și Iosif Vulcan o colecție de poezii și balade populare românești, tipărită de societatea Kisfaludy.

— **Emigrarea din Ungaria.** În luna Martie au fost liberate în Ungaria 27,149 pașapoarte, dintre cari 21,195 pentru emigrare. În Croația au fost liberate în Martie 10,364 pașapoarte. Deci cu totul au emigrat în luna Martie 31, 559 persoane din Ungaria, Croația și Slavonia.

— **Descoperiri mari medicale.** Medicul german Ioan Siegel a descoperit baccilul boalei de gură și de copite la vite, precum și baccilul vîrsatului, al scarlatinei și al lues-ului.

— **Ucigașul regelui Umberto.** E știut, că fostul rege al Italiei Umberto a căzut jertfă unui complot de anarhiști. Făptuitorul a fost prins și judecat încă atunci, dar tovarășii lui s'au răspândit și fugit în toate părțile pămîntului. Urmărirea lor încă n'a conținut și acum vine vestea din Roma, că în orașul Cairo a fost deținut anarhistul Victor Jaffet.

Jaffet s'a născut în Soreto și în timpul din urmă a trăit în Zanzibar (America sudică) unde a trecut la legea Mohamedană, dar de acolo a fost alungat. Jaffet nu trebuie confundat cu acel anarhist ce se numește Cranotti, despre care s'a dovedit că a fost complicele lui Bresci și pe care tribunalul din Milano l'a și judecat. Că unde se află Cranotti — încă nici azi nu se știe.

— **Mulțumiri.** Rog respectuos să primească sincera mea mulțumire toți prea stimații domni, învățători și distinși căsuți din Cutina, cari din incidentul morții neuitatului nostru fiu Mihail au contribuit parte prin epistoale de condolență, parte prin asistare și fungare la înmormântare prin ce au alinat durerile noastre cele mari, și în veci neuitate. Cladova, 13 Mai n. 1905. Ioan Căpitan.

— **Jertfele dragostii.** Oros, Mariska, tinără cusătoreasă, jurase, că numai alui Oláh János va fi. Părinții lui Oláh János, calfă de măsur, voiau însă, ca fiul lor să ia o nevastă bogată, ca să se poată face independent, să-și poată deschide atelier.

Acum vr'o două luni Oláh s'a împușcat de năcaz.

Fata de atunci a fost vecinic posomorâtă. Eri a băut atîta leșie, că imediat a murit.

— **De pe umblet poți cunoaște pe om.** Un învățat, care are destulă vreme, a găsit ceva legătură între umblet și caracterul omului; el mai afirmă, că nici când nu s'a înșelat.

Ar fi adevărat patru feluri de umblet.

Omul, ce grăbește în pași lui pe stradă e pesimist, ori escentric, iar femeile atare sunt frivole și nebunatic. Pași mici și rari dovedesc curățenie de sentimente, iar cei ce fac pași mari, sunt oameni de spirit și foarte cuminiți, cari se interesează de ori-ce chestie, ce cere mai multă aprofundare. Unul, ce grăbește în pași mari, e caracter rezolut, dar și certăreț.

Și alte lucruri interesante zice învățatul c'a mai esperiat.

Oamenii voioși, cheflii umblă cu vîrfurile picioarelor în afară, iar diplomații și politicienii descriu cu picioarele un oarecare cerc.

Melancolicii și oamenii moroși d'abia umblă, iar cei energici calcă de par'că au să spargă pămîntul.

— **Mort de rușine.** Un tinăr student s'a împușcat, fiind-că fusese bănuț cu furt. Faptul s'a întîmplat în Hódmezövásárhely.

Papp Aladár, singurul copil al văduvei unui spîter, pe cale privată absolvă clasele gimnaziului. Ca atare umbla pe la colegii săi să afle informații.

Odată când era la o așa familie, după-ce a mers acasă, a venit cine-va la mamă-sa și i-a spus, că băiatul ei a furat parale dela familia, la care fusese.

Copilul a fost tras la răspundere. El de năcaz, că-l bănuț pe nedrept, s'a împușcat.

— **Duse operată.** Se telegrafează din Bruxelles, că bolnava divă Eleonora Duse a trebuit să fie operată. Operația a răușit.

— **Americanisme!** Miss Storm, o americană bogată care făcu o călătorie de plăcere la Geneva, trimise de acolo fratelui ei o ilustrată care reprezenta o elvețiană tineră în costumul național elvețian.

Bogatul Storm se îndrăgosti de chipul de pe carta postală și nici una nici două plecă în Elveția.

Acolo cercetă patru luni de zile până izbuti să găsească originalul ilustratei. Fata era chelneriță într'un restaurant și mult mai drăguță încă de cat o arăta postală ilustrată.

Storm veni, văzu și... învins cu desevărsire de grațiile frumoasei chelnerițe, o luă de soție.

— **Concurs.** Revista pariziană „Femina“ a deschis un al treilea concurs de poezie.

Membrele juriului pentru anul acesta sînt: M. S. Regina Elisabeta a României, prezidenta de onoare, membre: D-nele baronesă de Baye, Jean Bertheroy, Alphonse Daudet, Lucie Felix-Faure Goyan, Judith Gautier, Daniel Lesueur, G. de Montgomery, contesa Noailles, R. Rostand, Juliette David și Picard Hélène.

Concursul de poezie e deschis numai pentru femei.

Poema care face obiectul concursului, va putea fi scrisă, fie în versuri alexandrine, fie în versuri de 8 picioare sau întrebuintându-se alternativ cele două moduri de versificare. Minimum: 40 de versuri, Maximum 150 versuri.

Revista a ales tema următoare: „Scrisoarea logodnicei“.

Războiul ruso-japonez.

Japonezii în retragere.

Londra. Se telegrafează din Hongcon: Cele două flote ruse s'au unit și n'grabă înaintează spre canalul Basic. Alături s'au niște torpiloare japoneze din golful Tomoni au îndreptat atac contra lor, fără succes însă.

Petersburg. Flota din Vladivostoc acum câte-va zile a părăsit portul; acum e pe apele japoneze.

Londra. Amiralul japonez Kamimura a prins mai multe corăbii ruse încărcate cu alimente.

Correspondentul din Tokio al lui Times a telegrafat, că guvernul japonez de curând a înștiințat pe guvernul Statelor-Unite, că Japonia va încheia pace numai, după-ce va fi nimicit și flota lui Rosdestvenski. Ear atunci va tracta direct cu Rusia.

— Știri prin poșta. —

„Ruskaia Viedomosti“ scrie următoarele despre starea lucrurilor pe câmpul de război:

După datele statului major japonez armatele japoneze au pierdut la Mukden 57.000 de oameni și la Tieling 3000, deci Oyama în loc de 450.000 a rămas cu 390.000. Dar la 1 Aprilie, armata japoneză, aflătoare la Miază noapte de Hunho era, din nou, de 450.000. Agenția rusească are o depeșă din Tokio, că Japonia a făcut a șasea armată sub generalul Hazegava

(comandant al corpului de ocupație din Coreea) și a șaptea, care va fi sub generalul Niși, cel care a fost sub Kuroki. Din această armată ar fi făcând parte 52 de regimente (13 divizii), ce s'au format în Septembrie trecut din porunca Mikadului. E o greșală, căci două divizii de acestea (a 14-a și 15-a din rezervă) fac parte din armata a 5-a, a lui Kavamura și s'au luptat în lupta dela Mukden. Deci pentru armata a 6-a și a 7-a rămân numai 11 divizii din rezerve, deci la 148.000 de Ruși și cu comandurile auxiliare, (cavalerie, artilerie grea, trupe de drum de fier etc.) la 160.000. Când aceste două armate vor fi pe câmpul de război armata activă a lui Oyama va fi de 610.000 oameni cu 2000 de tunuri ordinare și maxim. Impună cu trupele, ce se află la spatele armatei, Oyama are 700.000 de oameni.

E limpede, zice ziarul, că pe lângă Harbin operațiile japoneze au în vedere Vladivostocul. Starea pe câmpul de război e astfel, în cât Japonezii trebuie să împresoare fără zăbavă Vladivostocul, pentru a lua lui Rojdestvenski puțința de a avea această din urmă bază a noastră la Oceanul cel mare. E de crezut, că armata a 6-a, a lui Hazegava, ale cărei trei divizii au debarcat la Gensan (Coreea), va înainta în curând spre Nord și va căuta a trece Tumenul și a impresura Vladivostocul. Pe la sfârșitul lui Martie avant-garda lui Hazegava se află la Kilciu, 200 de verste la sud de Tumen. Orașul era ocupat de pedestrima japoneză, iar oastea de cercetași se afla la 90 de verste mai la Nord. Japonezii spun, că 8000 de Ruși s'ar fi aflând la Nord de Tumen trimiși de comandantul Vladivostocului, Andreeff, ca să împiedice trecerea râului.

Planul campaniei japoneze pe primăvara aceasta se arată. Armata lui Hazegava, 100.000 de oameni, va trece Tumenul și la începutul verii va impresura Vladivostocul. Totodată mareșalul Oyama, cu 6 armate, de nu peste 500.000 de oameni, va înainta asupra lui Lenevic. Pentru izbânda operațiilor se cere, ca Oyama să ocupe linia Kvangcionatsi-Kirin în același timp când Hazegava va trece Tumenul. Apoi armata a 7-a va înainta spre Ninguta și va sta în legătură cu aripa răsăriteană a lui Oyama și cu armata lui Hazegava. Lenevic n'are cu ce împedeca înaintarea lui Oyama. Armata noastră activă în Mandciuria scăzut după 1 Febr. dela 350.000 la 200.000. Ajutoarele primite sunt 65.000, cu cei 10.000 de răniți, ce se vor fi întors la luptă. Dela mijlocul lui Martie îi tot sosesc ajutoare (rezerve și comandanți), dar mai mult de 60.000 pe lună nu poate să fi primit, nici într'un caz, așa că Lenevic nu poate avea mai mult de 335.000 de oameni. La 1 Mai st. v., când putem aștepta ofensiva lui Oyama, cele trei armate ale noastre nu vor trece de 370.000.

Garnizoana Vladivostocului e de 45.000. Deci Lenevic va avea în total 370.000 de oameni cu care să ție piept celor 500.000 al lui Oyama, iar în potri va garnizoana Vladivostocului vor opera 100.000. Avînd în vedere superioritatea numerică a Japonezilor (610.000 contra a 415.000 Ruși) Lenevic va trebui să se retragă spre Harbin.

La Harbin se va hotărî soarta Mandjuriel nordice și a Vladivostocului și tot-odată a războiului.

ECONOMIE.

Arad, 16 Mai

Ce au să știe proprietarii de mașine de călcat. Art. de lege XIV din anul 1902 zice, că proprietarul de mașine economice e dator să-și înscrie de membri la Cassa regnicolară a lucrătorilor și slujilor economice pe cheltuelile sale pe slujitorii dela mașine. Cel ce nu face așa, poartă urmările prescise de art. de lege XIV. §-ul 26 din anul 1902.

Stăpânul mașinei să-și înscrie lucrătorii de membri extraordinari, cu taxă de 1 coroană după fiecare, la primărie. Se întâmplă însă, că stăpânul nu știe înainte: câți și pe cine primește de lucrători la mașină; trebuie deci să plătească următoarele taxe în Cassa regnicolară a lucrătorilor și slujilor economici:

după o mașină de călcat mânăta
cu mâna 3 coroane
după o mașină mânăta cu putere
de cal 6 coroane

după o mașină mânăta cu aburi 12 coroane
după o tăetoare de șisică 3 coroane
Vrînd să-și asigure pe toți lucrătorii, are să plătească următoarele taxe:
cu mâna 5 coroane
după o mașină mânăta cu putere
de cal 10 coroane
după o mașină mânăta cu aburi,
dela 2 - 6 puteri de cal 18 coroane
după o mașină mânăta cu aburi,
începând dela 7 puteri de cal
în sus 22 coroane
după o tăetoare de șisică 6 coroane
In taxele înșirate nu se înțeleg deloc mașinistul și fochistul. Primăria dă tuturor deslușiri amănunțite.

In atenția proprietarilor de mașini de îmblătit. La îmblătit mulți se plâng, că prin multul praf multe pae și pleavă se nimicește, ceea ce e o pagubă însemnată, fiind-că prin praful acesta vita înghite multe miazine. Ș'apoi nici muncitorii nu pot munci în multul praf.

La fabrica de mașini agronomice a lui Drössler Károly (Budapest, VI. Váci-Körút 59.) se află pompe de praf, care pot fi puse în scri-nul mașinei. Se pot cumpăra și singuratic. Firma amintită dă bucuros ori-ce deslușire.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

— Cota oficială pe ziua de 16 Mai. —

Incheierea la 12 ore:

Grîu pe Maiu (100 cigr.)	18.02—18.04
Cucuruz pe Maiu	15.50—15.60
Cucuruz pe Iulie	14.68—14.70
Grîu pe Octombrie	16.54—16.56
Secară pe Octombrie	13.64—13.66
Orz pe Octombrie	11.32—11.34

Incheierea la 5 ore:

Grîu pe Maiu 1905	17.94—17.96
Cucuruz pe Maiu	15.50—15.52
Cucuruz pe Iulie	14.68—14.70
Grîu pe Octombrie	16.46—16.48
Secară pe	13.50—13.52
Ovăs pe Octombrie	11.58—11.60
Secară pe Octombrie	11.80—11.30

Piața din Arad.

S'au vândut:	(100 klg.)
580—650 măși metriche grâu cor.	17.00—17.40
320—340 " " cucuruz "	15.10—15.30
Semnare nominală: secară:	14.68—14.70
" " orz:	14.60—14.80
" " ovăs:	13.60—13.80

Piața din Aradul-nou.

S'au vândut:	
500—600 măși metriche grâu cor.	8.80—8.90
300—400 " " cucuruz .	7.40—7.50
Semnare nominală: secară	7.40—7.50
" " orz:	7.30—7.40
" " ovăs:	6.80—6.90

Bursa de bucate din Timișoara.

Grîu: 79—100 klg.	Cor. 17.00—17.10
" 80— " "	17.10—17.20
Secară: 100 "	13.80—14.90
Orz: "	13.70—13.80
Ovăs mercantil 100 klg.	13.80—13.90
" cernut " "	13.50—13.60
Cucuruz vechiu " "	14.80—15.00
" nou " "	14.80—15.00

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	cor. 158.—
" " " mic	" 160.—
" brut " mare	" 156.—
" " " mic	" 158.—

Tîrgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni grei părechea în greutate peste 400 chigr. 130—131 fil.; bătrîni mijlocii, părechea în greutate 300—400 chigr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 chigr 139—141 fil.; Calitate sîrbească: grei, părechea peste 260 klg. 139—140 fil.; mijlocii părechea 240—260 chigr. greutate 137—138 fil. Ușori până la 240 kgr. 136—137 fil.

MUSTANGERUL NEGRO

— ROMAN SENAȚIONAL —

De

MAYNE-REID și F. WHITTAKER.

(Urmare.)

Animalul era legat de un țaruș, la căreia zecimii de metri, cu o curea, a căreia lungime îngăduia să pască iarba deasă din prejur.

Fără nici o șovăire, Wash se apropie armăsar, îl mîngăie, apoi îl deslegă, se aruncă în șea și se întoarce lângă cortul șefului. A descăleacă și zise lui Eugen:

„Aide, tinere, vino până aci dacă poți voi ajuta să încalci. Șeful îți dă voia să calul acesta. Este un dar ce-ți face!”

Și pe când arunca o privire prietenească lui Coadă de Tigru, ajută lui Eugen să încalce pe armăsar, care n'avea nici scări, ci numai ușor dirlog de piele lată, care îl cuprindea în inferioară. Apoi Wash apasă din nou țeaua reverului pe frunte, zicându-i:

„Șefule, vei veni cu noi pe jos doi-trei kilometri. Dar, mai înainte vei porunci menilor tăi să te lase să faci singur această mică plimbare. Prietenul Strother va face pe jos acești doi kilometri, pentru ține de urit și a te supraveghia. El sau eu, nu amîndoi, îți vom sbura uricioșii creeri la dîntăiu strigăt sau la cea dîntăiu mișcare înică. Ai auzit și înțeles-ai?”

— Da, grohăi șeful cu o voce mai sigur de oare-ce începea a crede, că viața nu-i e primejdie.

Cu toate acestea o lucire de furie trecu pe ochii săi. O mînie năbușită îi sebuză trăsăturile pline de ură, dar se simția atât de prins încât se resemna, în adăstare.

Colonelul și amicii săi erau gata să se depărteze. In momentul de a da semnalul de care Wash Carrol crezu de cuviință să mulțumesc-oare-care precauțiuni.

„Tu vezi, că vom pleca fără a-ți fi vre-un rău, zise el șefului. Dacă îți la viață înțelege de sigur că trebuie să te resemneză adresa dar câte-va cuvinte războinicilor tăi vei porunci să ne lase să ne depărtăm fără supăra și mai ales fără a ne urmări.”

Piele-Roșie făcu un semn de învoială și trînu traper, văzînd că nu mai are nimic făcut în lagărul Indienilor, rugă pe colonelul gollin de a trece în fruntea alaiului și să meargă în pas iute.

Strother trebuia să urmeze apoi cu zădărnici, amîndoi pe jos, și să păsească între Wash Carrol ținînd calul intendentului cu mîna și Eduard Thornley, care era gata de a trece supra lui Coadă de Tigru la cel dîntăiu țiuțiu sau la cea dîntăiu încercare ca să se scutur. Cât despre ceilalți călăreți, ei trebuiau să vâdă asupra acestei ante-garde.

Ei făcură astfel căți-va pași înaintea lui, în mijlocul războinicilor adunați și a căreia furie și neliniște se vedea că merge crescînd. Acolo, la un semn al Wash Carrol, Coadă de Tigru adresă câte-va cuvinte războinicilor săi runcindu-le să se retragă în corturile lor și să nu fie de loc neliniștiți în privința sa de oare-dînsul urma sau însoția de bună voie pe călăreți.

La aceste câte-va cuvinte, bătrînul crezu de altcum de cuviință să adauge, că era în siguranță dacă nu făceau nici o supăra micel trupe, dar că la cel dîntăiu semn de mînie sau la cea dîntăiu încercare de fugă, el era în mare primejdie.

Indienii scoaseră strigăte de mînie, cu încetul se liniștiră și se depărtară unul unul în deosebite direcțiuni.

„Aide, totul merge bine! Înainte, colonel! Și voi ceilalți luați seama la prizonier!”

„Dacă Indienii vor face nutră să ne urmeze, Coadă de Tigru va fi ucis, iar eu vom retrage în galop!”

La aceste cuvinte mica trupă plecă la dar cât se poate de repede.

Strother ținea pe șef de brațul drept în mîna dreaptă avea un revolver încercat dianul de altcum nu făcu nici un semn de voltă. Mergea cu pași mari, cu capul plecat megînd la planuri de răzbuinare fără îndoielă.

(Va urma.)

Redactor responsabil: Sever Bosu.
Editor-proprietar: George Nichia.

Candidat de avocat cu —
praxă
se afla aplicare imediată în cancelaria
avocatului **Dr. Ioan Suciu**, în Arad.

imediată aplicare

Tipografii-culegători-tipografi.

A se adresa la administrația
ziarului „Tribuna“.

lectanții, în scrisorile lor să anunțe unde au
lucrat și ziua când pot intra în serviciu.

gaz Sándor

ciasornie și giuvărgiu.
ARAD, Piața Libertății
lângă edificiul teatrului vechiu.
și argint călcat cumpără p. prețul
mai mare de zi, ori schimbă pentru
alte obiecte de aur și argint.

Vinzare de VIN
in mare și mic,
producție proprie * din
podgoria Șiriei.

vin alb, litera	52 fileri.
vin (roșu)	56 „
vin vechiu alb	64 „
vin alb	80 „
vin roșu vechiu	1.— cor.
vin de drojdii, fabricat pro-	
priu, rafinat și rachiu de	
prune	1.60 cor.
vin de bucate	2.40 „
vin sîrbesc veritabil	1.20 „

capătă la **Quirini Sándor**
Arad, Aulich Lajos-u. 7 e.

**Deschidere de atelier
DE LĂCĂTUȘERIE.**

Am onoare a aduce la cunoștința
p. t. publicului, că am deschis cu aran-
jament modern în Flórián-u. 6/e sz.

**un atelier de lăcătușerie artistică
și pentru construcție.**

Pot efectui tot ce cade în branșa
asta: asortarea edificiilor, pregătire de
cămine, instalare de fântâni cu pompe,
firmelor le recomand portalurile mele,
reparez iute și convenabil.

Pricipiul meu e prețuri s. lide, ser-
viciu prompt și consciențios, prin ceea
ce vreau să câștig sprijinul binevoitor
al p. t. publicului.

Rugându-me pentru sprijinul p. t.
publicului român

cu distincție stimă:

Spanlang János,
lăcătuș.

DOCTORUL ALEX. M. POP

specialist în medicina internă;
consultă zilnic dela 8—12 a.m.
și dela 3—6 p. m. — — în

BAALE HERCULANE

(HERCULESFÜRDŐ)

Telefon 96.

Motori „PUCH“

2 1/2 — 3 HP.

PUCH: Naumann — Germania și

Premier Helical biciclete

Mașini de cusut:

Pfaff, Naumann, Haper, Singer,

cu prețuri convenabile, cu garanție și con-
diții favorabile de plată se pot căpăta la

Hammer Vilmos,

fabricant de lucrări tehnice-electrice

— Arad, Szabadság tér 7. —

Mare atelier special de reparație

INSTITUTUL LÖWY

pentru împrumut de **SACI** și strae

recomandă marele magazin de saci și strae bune în or-ce mărime.
Serviciu prompt și conștientios. — — Prețuri foarte ieftine.

Cel mai bun loc pentru saci și strae bune!

CARTOFI PRIMA cu vagonul
pentru culina și sămănat.

Lówy Zsigmond

— Temesvár gyárvaros, Fő-utca 33. sz. —

Bozsó József

Croitorul Regimentului ces. și reg. de husari 12. din ARAD.

— Din 1-a Maiu în casa Fraților Solymosy, Salacz-utca. —

Croitorie întemeiată în 1880.

Liferant de uniforme al mai multor regimente. Croitorul cavaleriei ces.-reg. de gardă.

Atelier fotografic aranjat din nou
— prețuri reduse — și — fotografii bune. —

Atelieru fotografiera copiilor, atelierul meu e admirabil aranjat;
— fotografie gratis familii și tablouri-grupe. —

Atelieru fotografii cât de vechi precum și nouă, pregătesc artistic

tablouri în platină — — — — — cu preț ieftin.

Binevoitorul sprijin al p. t. publicului îl cere

Klay Péter, Szabadság-tér 16. (Palatul Domány).
fotograf.

Haine de iarnă

blâni

le îngrijește peste vară

Mayer Miklós cojocar

Salacz-utca 1.

Atelier de văpsitorie și spoire.

— Am onoare a aduce la cunoștința p. t. publicului, că am deschis **in Arad, — Edelspacher-u- 7.**

un atelier de spoitorie și văpsitorie

unde primesc ori-ce lucru ce cade în branșa asta, ca: spoirea edificiilor, văpsirea mobilelor de fer și lemn, vane de băi, odăi de băi, apărătoare contra dogoarei sobei, coșuri de lemn, padimente după poftă. Floderarea o fac după experiențe speciale câștigate în străinătate. — — — — —

— Principiul e »prețuri solide și serviciu prompt« și mă voi sili să câștig bunăvoința publicului. — — — — —

Cu stimă: MOLDOVÁN BÉLA.

Să sprijinim industria din patrie!!

Schimbare de prăvălie.

Am onoare a aduce la cunoștința p. t. publicului și stimaților mei clienți,

din 1. Maiu a. c.

mi-am transpus croitoria mea ungurească și civilă din Rápolna-u.

in Boros-Béni-tér 22

unde ori-ce lucrare de branșa mea se efectuește foarte bine, foarte punctual și prețurile cele mai ieftin posibile. Pe lângă aceasta mai am în magazin și vând

haîne ungurești gata, costume pentru muncitori.

Primesc transformarea și repararea ori-cărei haîne, și o efectuez convenabil.

Recomandându-mă și mai departe în prețuita bunăvoință a p. t. publicului rămân cu stimă

KOCSIS GYÖRGY, croitor.

Să sprijinim industria din patrie!!

Foarte importanți pentru toți, cari poartă ochelari!

Deiaphragma și ochelari noi — perpha ai lui **RODENSTOCK** fără reflex din fabrica de articole optice a lui G. Rodenstock din München

Fără rame!

Sticla de cristal, omogenă foarte străvezie.

Fără rame!

Lipsiți cu totul de împărăștiarea deasă nepăcută a ramei sticlei.

Cei mai buni și perfecți pentru vederea curată și pătrunzătoare, pentru cruțarea și menținerea forței vizuale.

Singurul reprezentant în Arad și jur

Samuil Dick

orologier și fabricant de articole optice. Colțul Străzii Ioan Weitzer.

Prăvălie pentru mănuși și suspensorii a lui

Hubatschek T.

ARAD, Szabadság-tér 20 sz.

(In casa Băncii populare și de industrie Aradane.)

Recomandă on. public mănușile pentru femei și bărbați fabricate în atelierul propriu, în toată culoarea și în tot fazonul, pe lângă prețurile cele mai culante; mai departe se capătă tot felul de mijloace de pansare din materia cea mai bună, fabricate conform indicațiilor medicale. Mai departe recomand asortimentul de cravate, pe cari le vând pentru prețuri extraordinar de echitabile. Rugând spriginul binevoitor al publicului rămân cu respect: **Hubatschek T.**

303

Seria cîștigurilor dela a XVI loterie de clasă ungară.

110,000 losuri cu 55,000 cîștiguri.

Tot al doilea los cîștigă.

Cel mai mare cîștig eventual

UN MILION COR.

1 premiu de cor.	600000
1 cîștig	400000
1 »	200000
2 »	100000
1 »	90000
2 »	80000
1 »	70000
2 »	60000
1 »	50000
1 »	40000
5 »	30000
3 »	25000
8 »	20000
8 »	15000
36 »	10000
67 »	5000
3 »	3000
437 »	2000
803 »	1000
1528 »	500
140 »	300
34450 »	200
4850 »	170
4850 »	130
100 »	100
4350 »	80
3350 »	40

55000 cîștiguri și premii, total cor. 14.450.000

A P E L

la a XVI-a loterie de clasă ungară.

Tragerea primei clase va fi deja

la 25, 26 și 27 Maiu 1905 n.

Prețul losurilor clasei prime

un întreg	jumătate	un pătrar	un optar
12 cor.	6 cor.	3 cor.	1.50 cor.

Trimiterea losurilor originale se face p-in rambursă ori prin plățirea prealabilă a prețului. Cel mai ușor și mai practic mod e a trimite banii prin rambursă. La ori ce comandă alătur planul oficios de sortire. Lista oficioasă a tragerilor o trimit imediat după tragere. Pun fără taxă la dispoziția comitenților mei chequri pentru trimiterea sumelor. — Binevoii a mă onora cât mai îngrabă cu comanda Dvoastră.

CASA DE BANCĂ

G a e d i c k e A.

Cea mai mare casă de noroc a Ungariei.

Budapesta, strada Kossuth Lajos No. 11.

o Norocul lui Gaedicke e colosal!

In scurt timp am plătit comitenților mei

15,000,000 cor., intr

aceste următoarele cîștiguri principale

600000 cor.	2/2 nr.	62551
400000 »	4/4 »	11119
400000 »	4/4 »	28916
400000 »	8/8 »	33464
100000 »	4/4 »	42758
100000 »	2/2 »	49878
100000 »	4/4 »	87997
70000 »	1/1 »	6091
60000 »	8/8 »	1735
60000 »	8/8 »	7886
60000 »	4/4 »	82528
60000 »	2/2 »	97263
30000 »	8/8 »	6920
30000 »	8/8 »	3869
30000 »	8/8 »	9096
25000 »	4/4 »	2348
25000 »	2/2 »	3004
25000 »	4/4 »	4441
25000 »	4/4 »	8785
20000 »	4/4 »	14674
20000 »	4/4 »	28950
20000 »	8/8 »	33402
20000 »	8/8 »	35862
20000 »	4/4 »	4441
20000 »	4/4 »	5756
20000 »	1/1 »	6078
20000 »	8/8 »	78878
20000 »	4/4 »	8884
15000 »	1/1 »	31121
15000 »	4/4 »	57734
15000 »	2/2 »	77950
15000 »	4/4 »	82506